

RELATEREN/STRUCTUREREN & MEMORISEREN

KORTE OMSCHRIJVING LESSENPAKKET

Dit lessenpakket biedt een leidraad voor leerkrachten/leerlingenbegeleiders en materialen voor leerlingen om samen aan de slag te gaan met de studievaardigheden rond verwerking: **‘relateren en structureren’** en **‘memoriseren’** (onderdeel van ‘Wie ben ik’ uit exploratietool Columbus).

Het pakket is ontworpen voor de **doelgroep** leerlingen uit de derde graad secundair onderwijs die de basis van de studievaardigheden ‘relateren en structureren’ en ‘memoriseren’ nog niet voldoende beheerst (eigen aanvoelen, feedback Columbus, ...) en deze willen versterken om beter voorbereid aan hun vervolgtraject te starten (hoger onderwijs/arbeidsmarkt). Dat maakt dat dit pakket remediërend kan gebruikt worden, naar aanleiding van een gepercipieerd tekort in het secundair onderwijs. Ook kan het pakket preventief vaardigheden versterken die noodzakelijk zijn voor succes in het hoger onderwijs (Vanthournout, Gijbels, Coertjens, Donche, & Van Petegem, 2012). De sessies zijn gericht op leerlingen die op vrijwillige basis deelnemen. Zo is er reeds autonome motivatie, waardoor ze het geleerde blijvend en ook in nieuwe situaties vertonen. Bovendien zullen de leerlingen actiever deelnemen, een grotere betrokkenheid vertonen, meer geconcentreerd zijn en de leerinhouden meer diepgaand verwerken (De Fraine, Elen, Van Dooren, & Verschaffel, 2017). De sessies worden bij voorkeur in (kleine) groep gegeven zodat leerlingen ook kunnen leren van elkaar. Groepen van 7 à 8 leerlingen zijn ideaal (Dienst Studieadvies KU Leuven, 2017). Anderzijds is het ook mogelijk om de lessen individueel aan te bieden indien dit nodig is.

Het pakket kan in zijn geheel aangeboden worden, maar men kan er ook voor kiezen om slechts enkele sessies of oefeningen te selecteren. Oefeningen aangeduid met het symbool kunnen gemakkelijk buiten het kader van de sessies worden gebruikt.

Het pakket bestaat uit **vier sessies** van elk 50 minuten, waarbij de eerste drie sessies “relateren en structureren” behandelen en het laatste lesuur “memoriseren”. Er wordt telkens een lerarenbundel en een leerlingenbundel aangeboden. Het stappenplan verkennen-verwerken-verdiepen vormt de rode draad doorheen de sessies.

Stap 1 ‘verkennen’ wordt tijdens de eerste sessie behandeld. Na het exploreren van de eigen spontane stijl van verwerken (met bijbehorende valkuilen) en het ervaren van het belang van relateren en structureren wordt deze eerste stap ingeoefend. Leerlingen lezen een tekst verkennend en activeren zo hun voorkennis, zodat nieuwe informatie hieraan gerelateerd kan worden. **Stap 2 ‘verwerken’** komt tijdens de tweede sessie aan bod. Leerlingen oefenen op het zoeken en zichtbaar maken van de aanwezige structuur in een tekst. Hierbij wordt

gebruik gemaakt van zogenaamde “wegwijzers”, namelijk: titels, signaalwoorden en -tekens, statuswoorden en statussymbolen en sleutelwoorden. **Stap 3 ‘verdiepen’** wordt uitgewerkt in de derde en vierde sessie. In sessie drie wordt geoefend op het verdiepen van inzicht in het materiaal door te **schematiseren**. Zo brengen leerlingen een eigen structuur aan in de leerstof. Dit gebeurt door de onderlinge verbanden en relaties (en ook relaties met voorkennis, andere vakken, ...) te visualiseren. Een schema wordt onderscheiden van een samenvatting, waarna leerlingen handvatten krijgen om zelf een schema te maken. In de vierde sessie wordt de nadruk gelegd op het flexibel gebruik van **memoriseren** (niet te veel, niet te weinig) en hoe dit vergemakkelijkt wordt door het reeds geleverde werk (relateren en structureren). Verder wordt ingegaan op enkele tips zoals herhaling en gebruik van diverse zintuigen, waarna de vier sessies worden afgerond met een korte reflectie en terugblik.